

НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЧИННИКІВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

*Н. І. Литвиненко, д . е. н., доцент, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
natalyt33@mail.ru*

Методологія дослідження. Результати отримані при застосуванні наступних методів: інституціонального аналізу – при визначенні елементів інституціональної структури суспільства; функціонального аналізу – при встановленні зв'язків між нормами; нормативного та позитивного аналізу – при дослідженні наслідків впливу норм на окрему особистість та суспільство, а також встановленні результатів впливу норм на забезпечення соціально-економічного розвитку.

Результати. За результатами теоретичних досліджень виділено базові норми, які формують інституціональну систему суспільства та мають показники свого кількісного виміру. До таких норм віднесено свободу, толерантність, довіру, рентоорієнтовану та правову поведінку.

У ході застосування емпіричного аналізу встановлено: по-перше, що між різними елементами інституціональної системи суспільства існує тісний зв'язок та, по-друге, що такий зв'язок впливає на розвиток і функціонування як самої системи в цілому, так і на її окремі елементи. Тому, зважаючи на встановлений об'єктивний взаємозв'язок та взаємовплив складових елементів системи, важливим є аналіз не тільки якісного, але й кількісного характеру такого взаємозв'язку.

Виявлено недоліки у якості вибірок, які слугували основою для подібних досліджень, проведених у більш ранній період. Більшість вибірок країн, в рамках яких проводився статистичний аналіз, носили загальний характер і охоплювали групи країн без урахування рівня їх соціально-економічного розвитку, що впливало на точність отриманих результатів дослідження.

Новизна. За результатами теоретичних досліджень встановлено, що під впливом базових норм формується соціально-значуща поведінка окремої особистості та складаються рутинні практики в суспільстві. Крім того, виявлено результати впливу визначених норм на соціально-економічний розвиток країни.

Практична значущість. Отримані результати можуть бути корисними при подальших теоретичних дослідженнях взаємозв'язків між елементами інституціональної системи суспільства, синергетичних ефектів від них та наслідків впливу на соціально-економічний розвиток. Також результати можуть бути використані при дослідженні інституціональної системи

українського суспільства, що дозволить виявити вузькі місця його розвитку та розробити рекомендації щодо їх усунення.

Ключові слова: емпіричні дослідження, соціально-економічний розвиток, інституціональні чинники, наслідки впливу інституціональних чинників, інституціональна система суспільства.

Література

1. Локк Д. Два трактата о правлении / Д. Локк; перевод. с англ. – Челябинск: Социум, 2007. – 264 с.
Lokk D. *Dva traktata o pravlyenii* [Two treatises on government] / D. Lokk; perevod. s angl. – Chelyabinsk : Sotsium, 2007. – 264 p.
2. Веджвуд С. В. Тридцатилетняя война / Сесилия Вероника Веджвуд; перевод с англ. И. В. Лобанова. – М. : АСТ: Астрель: Полиграфиздат, 2012. – 571 с.
Vedzhvud S. V. *Tridtsatiletnyaia vojna* [Thirty-year war] / Sesiliia Veronika Vedzhvud; perevod s angl. I.V. Lobanova. – М. : AST: Astrel: Poligrafizdat, 2012. – 571 p.
3. Berggren, N. Does economic freedom foster tolerance ? [Electronic resource] / Niclas Berggren, Therese Nilsson. – Mode of access: <http://www.ifn.se/wfiles/wp/wp918.pdf>. – Title from the screen.
Berggren, N. Does economic freedom foster tolerance ? [Electronic resource] / Niclas Berggren, Therese Nilsson. – Mode of access: <http://www.ifn.se/wfiles/wp/wp918.pdf>. – Title from the screen.
4. Das, J. A global tolerance index / J. Das, C. DiRienzo, T. Tiemann // *Competitiveness Review: An International Business Journal*. – 2008. – Vol. 18 Iss: 3. – P. 92–205
Das, J. A global tolerance index / J. Das, C. DiRienzo, T. Tiemann // *Competitiveness Review: An International Business Journal*. – 2008. – Vol. 18 Iss: 3. – P. 92–205
5. (Dys-)Functionalities of Corruption. Comparative Perspectives and Methodological Pluralism / T. Debiel, A. Gawrich (Eds.) // *Comparative Governance and Politics*. – 2013. – Special Issue 3. – P. 264.
(Dys-)Functionalities of Corruption. Comparative Perspectives and Methodological Pluralism / T. Debiel, A. Gawrich (Eds.) // *Comparative Governance and Politics*. – 2013. – Special Issue 3. – P. 264.
6. Tavares, S. Do Freedom of Information Laws Decrease Corruption? [Електронний ресурс] / Samia Costa Tavares. – Режим доступа: <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/3560/>. – Загол. з екрана.
Tavares, S. Do Freedom of Information Laws Decrease Corruption? [Elektronniy resurs] / Samia Costa Tavares. – Rezhim dostupa: <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/3560/>. – Zagol. z ekrana.
7. Swaleheen, M. Economic Freedom, Corruption, and Growth / Mushfiq us Swaleheen, Dean Stansel // *Cato Journal*. – 2007. – Vol. 27, No. 3. – P. 343–358.
Swaleheen, M. Economic Freedom, Corruption, and Growth / Mushfiq us Swaleheen, Dean Stansel // *Cato Journal*. – 2007. – Vol. 27, No. 3. – P. 343–358.
8. Фисман Р. Экономические гангстеры: Коррупция, насилие и бедность национальных масштабов / Р. Фисман, Э. Мигель; пер. с англ. О. Литвинова. – М. : ООО «Юнайтед Пресс», 2012. – 302 с.
Fisman R. *Ekonomicheskiye gangstery: Korrupsiia, nasiliye i bednost natsionalnykh masshtabov* [Economy gangsters. Corruption, violence and national scale poverty] / R. Fisman, E. Migel; per. s angl. O. Litvinova. – М. : ООО «Yunayted Press», 2012. – 302 p.
9. Пан Л. В. Вплив культури на рівень економічної свободи і міжнародну комерційну діяльність / Л. В. Пан, Н. В. Романченко // Наукові записки національного університету «Києво-Могилянська академія». Економічні науки. – 2008. – Том 81. – С. 61–65
Pan L. V. *Vplyv kultury na riven ekonomichnoi svobody i mizhnarodnu komertsyynu diyalnist* [Culture influence on economy freedom level and international commercial activity] / L. V. Pan, N. V Romanchenko // *Naukovi zapysky natsionalnoho universytetu «Kyievo-Mohylianska akademiiia»*. Ekonomichni nauky. – 2008. – Tom 81. – P. 61–65.
10. Stroup, M. Economic Freedom, Democracy and the Quality of Life [Електронний ресурс] / Michael D. Stroup. – Режим доступа: http://www.researchgate.net/profile/Peter_Zaleski/publication/226219835_Economic_Freedom_and_the_Quality_of_Life_An_Empirical_Analysis/links/0c960515f00f02ff90000000.pdf. – Загол. з екрана.
Stroup, M. Economic Freedom, Democracy and the Quality of Life [Elektronniy resurs] / Michael D. Stroup. – Rezhim dostupa: http://www.researchgate.net/profile/Peter_Zaleski/publication/226219835_Economic_Freedom_and_the_Quality_of_Life_An_Empirical_Analysis/links/0c960515f00f02ff90000000.pdf. – Zagol. z ekrana.
11. Peev, E. Democracy, Economic Freedom and Growth in. Transition Economies [Електронний ресурс] / Evgeni Peev, Dennis C. Mueller. – Режим доступа: http://homepage.univie.ac.at/dennis.mueller/democracy_ec_freedom_trans_econ_peev_kyklos2012.pdf. – Загол. з екрана.
Peev, E. Democracy, Economic Freedom and Growth in. Transition Economies [Elektronniy resurs] / Evgeni Peev, Dennis C. Mueller. – Rezhim dostupa: http://homepage.univie.ac.at/dennis.mueller/democracy_ec_freedom_trans_econ_peev_kyklos2012.pdf. – Zagol. z ekrana.

12. Zakir Saadullah Khan, M. Democracy and Economic Freedom: A Static Panel Data Analysis of South Asia [Электронный ресурс] / M. Zakir Saadullah Khan .– Режим доступа: http://era.oszk.hu/02300/02341/00026/pdf/ERA02341_ceu_2012_01_032-049.pdf . – Загол. з экрана.

Zakir Saadullah Khan, M. Democracy and Economic Freedom: A Static Panel Data Analysis of South Asia [Elektronniy resurs] / M. Zakir Saadullah Khan .– Rezhim dostupa: http://era.oszk.hu/02300/02341/00026/pdf/ERA02341_ceu_2012_01_032-049.pdf . – Zagol. z ekrana.

13. Government at a Glance 2013 [Электронный ресурс]: Сайт «Organisation for Economic Co-operation and Development». – Режим доступа: <http://www.oecd.org/gov/> . – Загол. з экрана.

Government at a Glance 2013 [Elektronniy resurs]: Web «Organisation for Economic Co-operation and Development». – Rezhim dostupa: <http://www.oecd.org/gov/> . – Zagol. z ekrana.